

ଅଧ୍ୟାୟ - II
ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

ଅଧ୍ୟାୟ II

ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା

2.1 ବଜେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ

ଡିଓଡରୁଆରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 2014-15 ରୁ 2019-20 ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ତୁଳନାରେ ବ୍ୟୟର ବିବରଣୀ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା :

ସାରଣୀ 2.1 : 2014 – 2020 ମଧ୍ୟରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଡିଓଡରୁଆରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାଣ୍ଠିର ବ୍ୟବହାର ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ଡିଓଡରୁଆର ବଜେଟ୍ ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ଡିଓଡରୁଆର ର ଖର୍ଚ୍ଚ	ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁଯାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରତିଶତ
2014-15	4,566.88	4,278.70	94
2015-16	6,236.36	6,043.53	97
2016-17	7,986.20	7,749.65	97
2017-18	9,224.88	8,814.73	96
2018-19	10,221.33	9,305.46	91
2019-20	9,738.42	6,112.26	63
ମୋଟ	47,974.07	42,304.33	88

(ଉତ୍ସ: ଓଡ଼ିଶା ବଜେଟ୍)

ସାରଣୀ 2.2 : ଡିଓଡରୁଆରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା 2014 – 2020 ମଧ୍ୟରେ ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳସେଚନ ନିମନ୍ତେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏହି ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳ ସେଚନ ପାଇଁ ବଜେଟ୍ ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ଭୂପୃଷ୍ଠ ଜଳସେଚନ ରେ ଖର୍ଚ୍ଚ	ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନୁଯାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚର ପ୍ରତିଶତ
2014-15	2,557.81	2,423.67	95
2015-16	3,695.68	3,541.84	96
2016-17	5,025.20	4,842.14	96
2017-18	6,617.71	5,884.58	89
2018-19	7,470.63	4,682.27	63
2019-20	4,999.48	3,778.85	76
ମୋଟ	30,366.51	25,153.35	83

(ଉତ୍ସ: ଇଆଇସି ଅର୍ଦ୍ଧ-ସରୁ ସଂଗୃହଣ ତଥ୍ୟ)

ପାଞ୍ଚଟି ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର 2014 – 2020 ମଧ୍ୟରେ ପୁଞ୍ଜାମୁପୁଞ୍ଜି ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ଏହାର ଉପଯୋଗ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ସାରଣୀ 2.3 : ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକରେ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏବଂ ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ବର୍ଷ	ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ପୁନଃ ବିନିଯୋଗ	ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା	ବ୍ୟୟ (ପ୍ରତିଶତ)	ସମର୍ପଣ ର ମୂଲ୍ୟ
2014-15	780.09	-47.12	732.97	668.19(91.16)	64.78
2015-16	722.01	30.45	752.46	735.57(97.76)	16.89
2016-17	1,123.09	-186.95	936.14	929.37(99.28)	6.77
2017-18	1,202.91	-132.21	1,070.70	984.46(91.95)	86.24
2018-19	1,428.00	-41.35	1,386.65	1,026.39(74.02)	360.26
2019-20	1357.22	-122.69	1234.53	926.49(75.05)	308.04
ମୋଟ	6,613.32	-499.87	6,113.45	5,270.47	842.98

(ଉତ୍ସ: ପାଞ୍ଚଟି ସିଇ (ସିଇ ଆଣ୍ଡ ବିଏମ୍) / ସିସିଇକଠାରୁ ସଂଗୃହଣ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟାବଳୀ)

ଡିଓଡରୁଆର ଗତ ଛଅ ବର୍ଷ 2014-20 ମସିହା ମଧ୍ୟରେ 842.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ସମର୍ପଣ କରିଥିଲେ ଯାହାକି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ବଜେଟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର 14 ପ୍ରତିଶତ ଥିଲା । ମୁଖ୍ୟତଃ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠନ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଜାଗା ଗୁଡ଼ିକ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାରେ ବିଳମ୍ବ, ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ନିକାସ ଆଣିବାରେ ବିଳମ୍ବ, ଜାପାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସହଯୋଗ ପ୍ରତିନିଧି (ଜେଆଇସିଏ) ରୁ ଲୋନ ସହାୟତାରେ ଚୂତାୟ ଫର୍ଯ୍ୟାୟ ଅଧୀନରେ ନିଆଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପାଦନ ନ ହେବା କାରଣରୁ ପାଣ୍ଠିର ସମର୍ପଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଯଦିଓ 2016 ମସିହାରେ ଏଲଆଇଆଇପିର ଭୁଗର୍ଭସ୍ଥ ପାଇପ ଲାଇନ୍ (ୟୁଜିପିଏଲ୍) ବିଛାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିଲା କିନ୍ତୁ ବିଳମ୍ବରେ କାର୍ଯ୍ୟଟିକୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା (ମାର୍ଚ୍ଚ 2018) କାରଣରୁ ମୁଖ୍ୟତଃ 499.87 କୋଟି ଟଙ୍କା ପୁନର୍ବିନିଯୋଗ କରାଗଲା । ସେହିପରି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ହୋଇ ନ ପାରିବା କାରଣରୁ ଆରଆରବିସି/ଆରଏଲବିସି ରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା । ସରକାର ଏହି ତଥ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ଜମିର ନିକାସ ସହିତ ପଡ଼ି ରହିଥିବା ବିଲ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାରଣରୁ ପାଣ୍ଠିର ଉପଯୋଗରେ ହ୍ରାସ ହୋଇଥିଲା । ସରକାର ପୁନର୍ବାର ଭରସା ଦେଲେ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ସମୁଦାୟ ବଜେଟ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉପଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଅଛି ।

2.2 ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ

ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ସୁଦ୍ଧା ପ୍ରକଳ୍ପ ଭିତ୍ତିକ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ସାରଣୀରେ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା :

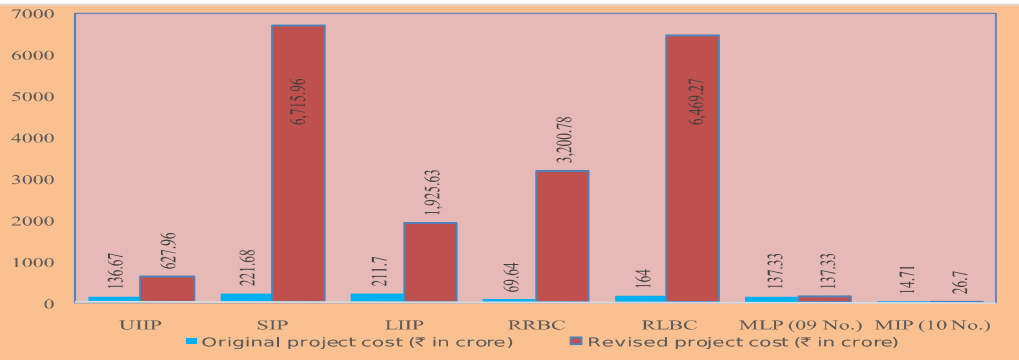
ସାରଣୀ 2.4- ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକଳ୍ପ ଭିତ୍ତିକ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଦର୍ଶାଉଥିବା ବିବରଣୀ

(ଟଙ୍କା କୋଟିରେ)

ପ୍ରକଳ୍ପର ନାମ	ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଳ ମୂଲ୍ୟ	ପ୍ରକଳ୍ପର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ମୂଲ୍ୟ (ଅଧିକ ପ୍ରତିଶତ)	ମାର୍ଚ୍ଚ 2020 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଦାୟ ଖର୍ଚ୍ଚ	ଆରମ୍ଭର ବର୍ଷ	ସମାପ୍ତ ର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ତାରିଖ	ମନ୍ତବ୍ୟ
ୟୁଆଇଆଇପି	136.67	627.96 (459)	761.63	2003	ମାର୍ଚ୍ଚ 2016	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଏସଆଇପି	221.68	6,715.96 (3030)	4,872.64	1982	ମାର୍ଚ୍ଚ 2019	ଅଗ୍ରଗତିରେ
ଏଲଆଇଆଇପି	211.70	1,925.63 (910)	1,811.73	1999	ମାର୍ଚ୍ଚ 2021	ଅଗ୍ରଗତିରେ
ଆରଆରବିସି	69.64	3,200.78 (4596)	2,267.19	1978	ମାର୍ଚ୍ଚ 2022	ଅଗ୍ରଗତିରେ
ଆରଏଲବିସି	164.00	6,469.27 (3945)	2,871.25	1978	ମାର୍ଚ୍ଚ 2023	ଅଗ୍ରଗତିରେ
ଏମଏଲପି (9 ଟି)	137.33	137.33 (Nil)	137.33	2013-15	ମାର୍ଚ୍ଚ 2018 ମାର୍ଚ୍ଚ 2019	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଏମଆଇପି (10 ଟି)	14.71	26.70 (182)	20.34	2006-08	2010-2014	ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ମୋଟ	955.73	19,103.63	12,742.11			

(ଉତ୍ସ: ସିଇ/ସିସିଇକ୍ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ତଥ୍ୟବଳୀ)

ଚାର୍ଟ ସଂଖ୍ୟା 2.1 ପରାକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକଳ୍ପ ଅନୁଯାୟୀ ମୂଳ ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ମୂଲ୍ୟ

ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରୁ ଜଣାଗଲା ଯେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ଯାହା 1978 ମସିହାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ତାହାର ସରିବା ଦିନ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଚାଲୁ ରହିଛି । ଏହା ମୁଖ୍ୟତଃ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣରେ ବିଳମ୍ବ, କେନାଲ ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ

ନିକାସ, ପରିକଳ୍ପନାର ରୂପାନ୍ତରେ ବିଳମ୍ବ ଇତ୍ୟାଦି କାରଣରୁ ହୋଇଥିଲା । ଏମିତି ଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ 182 ରୁ 4,596 ପ୍ରତିଶତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିଲା । ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି ସତ୍ତ୍ୱେ, ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅର୍ଥାତ୍ ଯୁଆଇଆଇପି (ସଂପ୍ରସାରଣ) ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା ଅନ୍ୟ ଚାରୋଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ବୃହତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଗତିରେ ଥିଲା, ଯାହାଫଳରେ ପୁନର୍ବାର ମୂଲ୍ୟର ବୃଦ୍ଧିକୁ ଏଡାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ବିଭିନ୍ନ କାରଣରୁ ହୋଇଥିଲା ଯଥା- କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ବିଳମ୍ବ, ଜମିର ମୂଲ୍ୟବୃଦ୍ଧି, ଆରବଣ୍ଡିଆର ନୀତିରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କାରଣରୁ ଥିଲା ଏବଂ ପୁନର୍ବାର (ଆର ଆଣ୍ଡ ଆର) ସହାୟତା ଦେୟରେ ବୃଦ୍ଧି, ଅନୁସୂଚି ଦରରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯାହାକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ଅନୁକ୍ଳେପରେ ବିଶଦ ଭାବରେ ଦିଆଗଲା ।
 ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା ନୀତିକ୍ରମରେ ଆସିଥିବା ଆର୍ଥିକ କୁ-ପରିଚାଳନାର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଥିବା ସାରଣୀରେ ଦିଆଗଲା ।

ସାରଣୀ 2.5: ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନାରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ଅନିୟମିତତା ଗୁଡ଼ିକ ବିବରଣୀରେ ଦର୍ଶାଗଲା

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକାର	ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ	ଅନିୟମିତତାଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷେପରେ
1	କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା (ସିଏ) ପ୍ରାପ୍ତ ନ ହେବା	311.60	ଏସଆଇପି,ୟୁ ଆଇଆଇପି ଏବଂ ଏଲଆଇଆଇପି	ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କୃଷି ସିଞ୍ଚାଇ ଯୋଜନା (ପିଏମକେଏସଫୁଲ) ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛି ଯେ ବର୍ଷର ଆରମ୍ଭରୁ ପ୍ରଥମ କିଛି ପାଇଁ କିଓଆଇ ଅନୁଦାନ ଦେବେ ଏବଂ ପ୍ରଥମ କିଛି ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର (ୟୁସି) ହୋଇ ସାରିବା ପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ କିଛି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ । ସମୀକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ 2015-19 ବର୍ଷର ପିଏମକେଏସଫୁଲ ଚିନିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ର (ଏସଆଇପି, ୟୁଆଇଆଇପି ଏବଂ ଏଲଆଇଆଇପି) ସହାୟତା ପାଇଁ ଡିଡିଆର 986.96 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦାବା ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଦାବା ରଖିଥିବା ପରିମାଣ ମଧ୍ୟରୁ ଡିଡିଆର ଠିକ୍ ସମୟରେ ୟୁସି ନିବେଦନ ଦାଖଲ ନ କରିବା କାରଣରୁ କିଓଆଇ 675.36 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ର ଦ୍ୱାରା ଅବଶିଷ୍ଟ 311.60 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ତେଣୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତାରୁ ରାଜ୍ୟ ବଞ୍ଚିତ ହେଲା ।
		592.34	ଆରଆରବିସି	ଆରଆରବିସିର ଶାଖା କେନାଲର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଜଙ୍ଗଲ ନିକାସର ଅଭାବ ହେତୁ କିଓଆଇ ଏଆଇବିପି ଅଧୀନରେ ପାଣ୍ଟିକୁ ବନ୍ଦ କରିଥିଲେ (2010-11) । ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପଟି ମଧ୍ୟ ପିଏମକେଏସଫୁଲରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନ ହେବା ଫଳରେ 592.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ହରାଇଥିଲେ । ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ ୟୁସି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ର ଗ୍ରହଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୁଡ଼ିକ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ ରାଜ୍ୟ 592.34 କୋଟି ଟଙ୍କାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁଦାନ ହରାଇଲା ।
2	ପାଣ୍ଟିଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ଖାତାରେ ରଖାଯିବା	334.64	ଏସଆଇପି,ଏଲ ଆଇଆଇପି ଏବଂ ଆରଆରବିସି	ଓଟିସି ନିୟମ 242 ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛି ଯେ ଚୁରନ୍ତ ବିତରଣ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥିଲେ ଅର୍ଥ ଟ୍ରେଜେରୀ ରୁ ଉଠାଯାଇ ପାରିବନାହିଁ । ଦାବୀର ଆଗୁଆ ଅନୁମାନ କିମ୍ବା ବଜେଟ୍ ଅନୁଦାନର ଚ୍ୟୁଟିକୁ ନିବାରଣ ପାଇଁ ଟ୍ରେଜେରୀରୁ ଅର୍ଥ ଉଠାଣକୁ ଅନୁମତି ନଥାଏ । ସମୀକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚରୁ ପ୍ରକଟିତ ହେଲା ଯେ ; (i) ଏସଆଇପି ପ୍ରକଳ୍ପର କ୍ଷମତାପତ୍ର ପ୍ରାୟକାରୀ ଡିସେମ୍ବର 2011 ଏବଂ ଜୁନ 2015 ମଧ୍ୟରେ 75 କୋଟି ଟଙ୍କା ଉଠାଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହାକୁ ଆର

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକାର	ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ	ଅନିୟମିତତାଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷେପରେ
				<p>ଏଣ୍ଡ ଆର ସହାୟତା ର ଦେୟ ବାବଦରେ ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଆର ଏଣ୍ଡ ଆରଙ୍କ ପାଖରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଯାହାହେଉ, ଏହା ଅଭିଳକ୍ଷିତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର ହେବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଡିସେମ୍ବର 2011ଠାରୁ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019 ରେ ହୋଇଥିବା ସମାପ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂରକ୍ଷ୍ୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏହା ସଂକେତ ଦେଉଥିଲା ଯେ ଓଡ଼ିସି ନିୟମ 242 ର ବ୍ୟତିକ୍ରମରେ ଭୁରଞ୍ଜ ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଅର୍ଥ ଉଠାଣ କରାଯାଇଥିଲା ।</p> <p>(ii) ସେହିପରି, ରାଜସ୍ୱ ଓ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ବିଭାଗ ପରିପତ୍ର (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012) ଯାହାକି ସିଭିଲ ଜମାରେ ଅଗ୍ରାମ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜମା ରଖିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରିଥିଲା । ପରନ୍ତୁ ଡିନିଟି ପ୍ରକଳ୍ପର (ଏସଆଇପି, ଏଲଆଇଆଇପି ଏବଂ ଆରଆରବିସି) ପ୍ରକଳ୍ପ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ (ପିଡି) (ଆରଏଣ୍ଡଆର ଏଣ୍ଡ ଏଲଏଓ) ଏଲଏ ଏବଂ ଆରଏଣ୍ଡଆର ସହାୟତା ପାଇଁ 334.64 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଗ୍ରାମ ଉଠାଣ କରି (2011 ରୁ 2019 ମଧ୍ୟରେ) ସିଭିଲ ଜମା ହିସାବ ଶୀର୍ଷ - 8,443 ଅଧୀନରେ ଜମା ରଖିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜମା ରଖିଥିଲେ । ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ ଆରଏଣ୍ଡଆର ସହାୟତାର ଭୁରଞ୍ଜ ବିତରଣ ପାଇଁ ସିଭିଲ ଜମାରୁ ଉଠାଣର ପ୍ରକ୍ରିୟା ଠାରୁ ବୁଲେଇବା ପାଇଁ ପାଣ୍ଟିକୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାରେ ରଖାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନଥିଲା ଯେହେତୁ ଇଡି ମଧ୍ୟରେ ଆଠ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ ହୋଇ ସାରିଲାଣି ଏବଂ ଏହା ପରିପତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମାର ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ଥିଲା ।</p>
3	ରାଜସ୍ୱ ଟଙ୍କା ପଇଠ ନ ହେବା	66.94	ଏସଆଇପି, ଆରଆରବିସି ଏବଂ ଏଲଆଇଆଇପି	<p>ଓଡ଼ିଶା ଜିଏଫଆର ଚୂଡ଼ାୟ ଅଧ୍ୟାୟର ନିୟମ 25 ଅନୁସାରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିକାରୀ ଆଦାୟ କରୁଥିବା ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ନିୟମିତ ଭାବେ ଏବଂ ଚତୁଷ୍ଟାତ୍ ସରକାରଙ୍କ ବ୍ୟାଙ୍କ ଖାତାରେ ଜମା କରିବା କଥା । ସମାପ୍ତ ଅବଲୋକନ ଜଳା ଯେ ରଖାଯାଇଥିବା ପାଣ୍ଟିର ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କ ଜମାରୁ ଆୟ ହୋଇଥିବା 66.94 କୋଟି ଟଙ୍କାର ସୁଧ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅଧିକାରୀ ମାନେ (ଏସଆଇପି, ଆରଆରବିସି, ଏବଂ ଏଲଆଇଆଇପି) ଉପରୋକ୍ତ ନିୟମକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ପଇଠ କରିବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2019) ଯେ 30.71 କୋଟି ଟଙ୍କା ପଇଠ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ସୁଧର ପରିମାଣ ଆସିଲେ ଅବଶିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ସୁଧ ପଇଠ କରାଯିବ ।</p>
4	ଅସୁରା ଅଗ୍ରାମ	64.94	ଏସଆଇପି ଏବଂ ଆରଆରବିସି	<p>ଜିଓଉର ପୂର୍ବ ବିଭାଗର ସଂକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା 9133, 6 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ତାରିଖ ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶା ନିର୍ମାଣ ନିଗମ (ଓସିସି) କୁ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପରିମାଣର ଏକ ଚୂଡ଼ାୟାଂଶ ପ୍ରଥମ ଅଗ୍ରାମ ହିସାବରେ ଦିଆଯିବ । ପ୍ରଥମ ଅଗ୍ରାମର 75 ପ୍ରତିଶତ ସମୟୋକ୍ତ ହେଲା ପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଗ୍ରାମ ମଞ୍ଜୁରା ହେବାର ଥିଲା । ପ୍ରଥମ ଅଗ୍ରାମର 75 ପ୍ରତିଶତ ସମୟୋକ୍ତ ହୋଇ ନ</p>

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକାର	ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ	ଅନିୟମିତତାଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷେପରେ
				ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗାରିବି କାର୍ଯ୍ୟ ⁷ ପାଇଁ ଦୁଇଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ର ଇଇ ମାନେ ଓସିସିକୁ 381.55 କୋଟି ଟଙ୍କା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । (ଜୁନ 2016 ରୁ ମଇ 2017) ଯେଉଁଥିରୁ ଅପ୍ରେଲ 2021 ସୁଦ୍ଧା 316.61 କୋଟି ଟଙ୍କା ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସମଯୋଜନ ହୋଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଗ୍ରାମ 64.94 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଖା ଅଛି ଏବଂ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅନୁବନ୍ଧ ସରିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2021 ସୁଦ୍ଧା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଛି । ଅଗ୍ରାମର ଅସମଯୋଜନ ପାଇଁ ସରକାର କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଉତ୍ତର ଦେଇନଥିଲେ ।
5	ଜିଏସଟିର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଦେୟ	10.23	ଏସଆଇପି,ଏଲ ଆଇଆଇପି ଏବଂ ଏମଏଲପି	ସାମଗ୍ରୀ ଓ ସେବା କର (ଜିଏସଟି) ଜୁଲାଇ 2017 ଠାରୁ ଜିଏଆଇ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ କିନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକରେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2018 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜିଏସଟି ଦେୟ ହୋଇ ନ ଥିଲା । ଅକ୍ଟୋବର 2018 ରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଲ୍ ଉପରେ 12 ପ୍ରତିଶତ ଜିଏସଟି ଦିଆଗଲା । ତିନିଟି ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକ (ଏସଆଇପି, ଏଲଆଇଆଇପି ଏବଂ ଏମଏଲପି) ର ତିନୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ ⁸ ଏଜେନ୍ସୀ କୁ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ମଇ 2017 ରୁ ନଭେମ୍ବର 2017 ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ଥିଲା କିନ୍ତୁ ଅକ୍ଟୋବର 2018 ପରେ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇନାହିଁ । ଏଜେନ୍ସୀ ମାନେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତ କରିନଥିଲେ ଫଳରେ ଜିଏସଟି ବାବଦରେ 10.23 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଚ୍ଛିୟୁକ୍ତ ଭାବେ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ, ଯେଉଁ ରୁକ୍ଷ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟସୀମା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିଲା ଜିଏସଟି ପ୍ରଦାନ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା । ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଜଣାଇଲେ ଯେ ଯାହାହେଉ ସମାପ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟ ଭବିଷ୍ୟତ ଦିଗଦର୍ଶନ ପାଇଁ ଚିନ୍ତାକୃତ କରାଗଲା । ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସଠିକ୍ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନ ହୋଇଥିଲେ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଯାହାକି ଅଭିଯୋଗକ, ସଂଗ୍ରହ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ (ଇପିସି) ପ୍ରକାରରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା ଠିକ୍ ସମୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ଜିଏସଟିର ଦେୟ ପରିହାର ହୋଇ ପାରିଥାନ୍ତା ।
6	ସେବା କରର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଦେୟ	3.99	ୟୁଆଇଆଇପି ଏବଂ ଏମଏଲପି	ସେବା କରର ଅଧିକାରୀ ସଂଖ୍ୟା 25/2012 ତାରିଖ 20 ଜୁନ 2012 ପାଠା 12(ଡି) ଅନୁସାରେ କେନାଲ, ଡ୍ୟାମ୍ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜଳସେଚନ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକରେ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ଉପରେ ସେବା କର ଛାଡ଼ କରାଯାଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଏହି ପ୍ରାଧିକରଣକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଦୁଇଟି ନମୁନା ଯାସ୍ତ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପ (ୟୁଆଇଆଇପି ଏବଂ ଏମଏଲପି) ଗୁଡ଼ିକର ଇଇ ମାନେ ସେବାକର ବାବଦରେ 3.99 କୋଟି ଟଙ୍କା ଓସିସି କୁ ଦେଇଥିଲେ (ଡିସେମ୍ବର 2016 ରୁ ଫେବୃଆରୀ 2018) ଯାହାକି ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଥିଲା ଏବଂ

⁷ (i) ହଳଦିଆ ଡ୍ୟାମର ସ୍କାଲ ଡ୍ରେ ନିର୍ମାଣ (ii) ବଇସିଙ୍ଗା ଶାଖା କେନାଲର ଫିଡର କେନାଲ ନିର୍ମାଣ (iii) ସୁବର୍ଣ୍ଣରେଖା ମୁଖ୍ୟ କେନାଲ (ଏସଏମସି) ର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ (iv) ହ୍ରାସ ହୋଇଥିବା ଦୁରତା (ଆରଡି) 88.70 କିଲୋମିଟରରୁ ଆରଡି 91.50 କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆରଆରବିସିର ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରାଚୀର ନିର୍ମାଣ

⁸ (i) ଆରଡି 45.32 କିଲୋମିଟରରୁ 45.52 କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ 45.56 କିଲୋମିଟରରୁ 45.64 କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସଏମସି ର କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଅଂଶ ନିର୍ମାଣ (ii) ବଙ୍ଗମୁଣ୍ଡା ଶାଖା କେନାଲର ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ (iii) ଏଲଆଇପିର ଗୋଇମୁଣ୍ଡି ବିଚରକ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକାର	ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ	ଅନିୟମିତତାଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷେପରେ
				ଅସୁଲ କରିବା ଦରକାର ଥିଲା । ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ ଜଳସେଚନ ପରାମର୍ଶ ସେବା ପାଇଁ ସେବାକର ଛାଡ଼ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଯଦି ଛାଡ଼ ଥିଲା ତେବେ ଫେରସ୍ତ ଦାବା କରାଯିବ । ଉତ୍ତରଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ନୁହେଁ ଯେହେତୁ ପରାମର୍ଶ ସେବା ଭାର ପ୍ରକଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶ ଅଟେ ଏଣୁ ଏହା ଛାଡ଼ ଅଟେ ।
7	କେନାଲ ମରାମତିର ମୂଲ୍ୟ ଅନାଦେୟ	11.17	ଆରଆରବିସି	ଆରଆରବିସି ର ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଭୂଷଣ ଷ୍ଟିଲ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଅବସ୍ଥିତ । ଭୂଷଣ ଷ୍ଟିଲ ପ୍ଲାଣ୍ଟକୁ କେନାଲର ବାମପାର୍ଶ୍ୱରେ ଆରତି 39.570 କିମିରୁ ରାସ୍ତାର ଦୋହରାକରଣ କରି ପ୍ଲାଣ୍ଟର କଞ୍ଚାମାଲ/ ଚିଆରି ଦ୍ରବ୍ୟର ପରିବହନ ପାଇଁ ଡିଓଡକ୍ୟୁଏଆର ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲା । ଆରଆରବିସି ଆରତି 39.275 ଠାରୁ 39.959 କିମି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାସ୍ତା ଭାରୀ ଯାନ ଗୁଡ଼ିକ ଯାତାୟତ କରିବା କାରଣରୁ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ବିଭାଗ କେନାଲର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷତି ପାଇଁ 11.67 କୋଟି ଟଙ୍କା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କଲା ଏବଂ ଦାବା କରିଥିଲା (ଡିସେମ୍ବର 2018) । ଭୂଷଣ ଷ୍ଟିଲ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସମସ୍ତ ଦାବା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପୂର୍ବରୁ ଅଗ୍ରାମରେ 50 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପଇଠ କରିଥିଲେ(ମଇ 2014) ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ 11.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ ହୋଇନଥିଲା (ଅଗଷ୍ଟ 2019) । ଏହି ବିଷୟରେ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଅନୁସରଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇନଥିଲା । ସରକାର,ସୁଧ ଆକାରରେ କ୍ଷତି ହେଉଥିବା ରାଜସ୍ୱ ବିଷୟରେ କିଛି ନ କହି ଗ୍ରହଣ କଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ ପରେ ସମସ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ଅସୁଲ କରାଯିବ ।
8	କ୍ଷତିପୂରକ ଜଳସେଚନର ମୂଲ୍ୟ ଅସୁଲ ହୋଇନଥିଲା	159.46	ଆରଆରବିସି	ଜିଓଓ ସଂଖ୍ୟା 4538 ଚାରିଖ 24 ଫେବୃଆରୀ 2016 ରେ ଅଧିସୂଚିତ ହେଲା ଯେ ଯେଉଁ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ମାନେ ଜଳସେଚନ ଆୟକଟ୍ଟକୁ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ, ସେହି ପ୍ରକଳ୍ପର ଏକର ପ୍ରତି ନିର୍ମାଣ ଖର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ତିନି ବର୍ଷ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ବିଳମ୍ବ ହେତୁ ଉପରୋକ୍ତ ମୂଲ୍ୟର 25 ପ୍ରତିଶତ ପଇଠ କରିବାକୁ ଆଇନ ଅନୁସାରେ ବାଧ୍ୟତ । ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ ସାତଟି ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ଆରଆରବିସିର 5,498.49 ହେକ୍ଟର ଆୟାକଟ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ । ସେହି ଭାବରେ ଏକର ପ୍ରତି 2.32 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ⁹ ଏବଂ ସେହି ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କର ବିଳମ୍ବ ପାଇଁ 25 ପ୍ରତିଶତ ସହିତ 159.46 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କରିବାର ଥିଲା ଯାହାକି ଅସୁଲ ହୋଇନଥିଲା (ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2019)। ଏହା ସୂଚିତ କରାଯିବାରୁ ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ ଦୁଇଟି ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ 6.53 କୋଟି ଟଙ୍କା ପଇଠ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ପରିମାଣ ସରକାରଙ୍କର ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ଅନୁସାରେ ଶିଳ୍ପାନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅସୁଲ ହେବ ।

⁹ ହେକ୍ଟର ପିଛା ମୂଲ୍ୟ = ପ୍ରକଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟ /ସିସିଏ ଯଥା 1,96,233 ଲକ୍ଷ / 84,406 =ହେକ୍ଟର ପିଛା 2.32 ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଅନିୟମିତତା ର ପ୍ରକାର	ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ	ଅନିୟମିତତାଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷେପରେ
9	ଆକସ୍ମିକ ଦେୟ ର ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ପ୍ରଦାନ	2.84	ଏସଆଇପି	ପିଏସୟୁ ମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଜିଓଓ ସଂକଳ୍ପ ସଂଖ୍ୟା 9133 ତାରିଖ 6 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 2012 ରେ ମାର୍ଗଦର୍ଶିତା ବାହାର କରିଥିଲେ । ମାର୍ଗଦର୍ଶିତା ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକ ପିଏସୟୁକୁ ଆକଳନ ମୂଲ୍ୟ ସହିତ 10 ପ୍ରତିଶତ ନିଗମ ଭାର ଦେବାକୁ ଥିଲା । ଆକସ୍ମିକ ଭାର ଦେୟ ପାଇଁ ସେଠାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନ ଥିଲା । ଉକ୍ତ ଆଦେଶକୁ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ କରି ଏସଆଇପିର ଚାରିଟି କାର୍ଯ୍ୟରେ ପିଏସୟୁକୁ ଆକସ୍ମିକ ଭାର ଏକ ପ୍ରତିଶତ ହିସାବରେ 2.84 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦେୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଦେୟ ସମୟରେ ଏଜେନ୍ସି ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆକସ୍ମିକ ଭାର ବାବଦରେ ଦେୟର ପ୍ରତି ପୂରଣ ହୋଇପାରିବ ।
10	ରୟାଲ୍ଟିର ଅଣ ଅସୁଲି	4.26	ଏଲଆଇଆଇପି	ଲଗୁ ଶଣିକ ସମ୍ପଦ ନିୟମ ଅନୁସାରେ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ଯଥା- ମାଟି, ବାଲି, ଗୋଡ଼ି ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ଯଦି ଠିକାଦାର ରୟାଲ୍ଟି ପଇଠ କରିନଥାନ୍ତି, ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ବିଲ୍‌ରୁ ରୟାଲ୍ଟି ବିହୀତ ଅନୁସାରେ ଅସୁଲ ହେବାର ଥିଲା । ଦଶଟି କାର୍ଯ୍ୟ ¹⁰ ଯାହାର ନଭେମ୍ବର 2014 ଏବଂ ଜୁଲାଇ 2018 ମଧ୍ୟରେ ସମାପ୍ତି କରିବା ପାଇଁ 88,07 କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । କେନାଲ ବନ୍ଧର କାର୍ଯ୍ୟନିର୍ବାହ ପାଇଁ 14.31 ଲକ୍ଷ ଘନ ମିଟର ବିବର ମାଟି ଠିକାଦାରମାନେ ପରିବହନ କରିଥିଲେ । ଠିକାଦାର ମାନଙ୍କ ବିଲ୍ ଗୁଡ଼ିକରୁ ମାଟିର ରୟାଲ୍ଟି ବାବଦରେ ଘନ ମିଟର ପ୍ରତି 27.44/35 ଟଙ୍କା ହିସାବରେ 4.26 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା, ଫଳରେ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହେଲା । ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ ରୟାଲ୍ଟି ବାବଦରେ 1.17 କୋଟି ଟଙ୍କା ଅସୁଲ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଅସୁଲ କରାଯିବ ।
11	ଆୟାକଟର ପ୍ରମାଣୀକରଣ ନ ହେବା କାରଣରୁ ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି	23.99	ଏସଆଇପି, ୟୁଆଇଆଇପି ଏବଂ ଆରଏଲବିସି	ରାଜସ୍ୱ ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ଉପରେ ବିଶେଷଜ୍ଞ କମିଟିର ଜିଓଓର ଅର୍ଥ ବିଭାଗର ବିଦୃଷ୍ଟି ଅନୁସାରେ ରାଜସ୍ୱର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଳସେଚିତ ଆୟାକଟର ପ୍ରମାଣୀକରଣ ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଇଲ ମାନେ ବାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ ଏବଂ ଡିଓଡବ୍ଲୁଆର ଦ୍ୱାରା ସାମୁହିକ ସତ୍ୟାପନ କରିବାର ଥିଲା । ସାମୁହିକ ସତ୍ୟାପନ ପରେ ରାଜସ୍ୱର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ କରାଯାଇଥାଏ । ସମାକ୍ଷା ଅବଲୋକନ କଲା ଯେ 1987 ରୁ 2012 ମଧ୍ୟରେ 83,082 ହେକ୍ଟର ଜଳ ଯୋଗାଇବା ସତ୍ତ୍ୱେ ସାମୁହିକ ସତ୍ୟାପନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣନ କରାଯାଇ ନ ଥିଲା, ଏହା ଫଳରେ କୃଷକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଜଳକର ଅସୁଲ ହୋଇପାରି ନ ଥିଲା ଫଳରେ 23.99 କୋଟି ¹¹ ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ କ୍ଷତି ହେଲା ।

¹⁰ (i) ଏଲଆଇଆଇପି ର ମାମିଆନ୍ ବିତରକଙ୍କ ନିର୍ମାଣ, (ii) ତିଆଟନ ଶାଖା କେନାଲ ଆରଡି 0 / 0 ରୁ 6.50 କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ (iii) ବୁଲିଫୁଙ୍କା ମାଇନର ନିର୍ମାଣ (iv) ନଗଲଜୋଇ ସର୍ବ ମାଇନର ନିର୍ମାଣ (v) ଅଲଣ୍ଡା ବିତରକଙ୍କର ନିର୍ମାଣ (vi) ଯମପଡା ବିତରକ ର ନିର୍ମାଣ (vii) ପାଲାସଖଣ୍ଡ ବିତରକର ଅବଶିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ମାଣ (viii) ତିଆଟନ ଶାଖା କେନାଲ ଆରଡି 6.50 ରୁ 9.50 କିଲୋମିଟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ମାଣ (ix) ମଣିଗାଓଁ ମାଇନରର ନିର୍ମାଣ, ଏବଂ (x) ବଙ୍ଗମୁଣ୍ଡା ଶାଖା କେନାଲର ନିର୍ମାଣ

¹¹ ଆୟାକଟ ଜଳସେଚିତ ଅଞ୍ଚଳ X ବର୍ଷ ସଂଖ୍ୟା X ବାର୍ଷିକ ଜଳ ବର

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ଅନିୟମିତତାର ପ୍ରକାର	ପରିମାଣ (କୋଟି ଟଙ୍କାରେ)	ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ	ଅନିୟମିତତାଗୁଡ଼ିକ ସଂକ୍ଷେପରେ
				ସରକାର ଜଣାଇଲେ (ଜୁଲାଇ 2021) ଯେ ଏସଆଇପି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ତହସିଲଦାର ମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଆୟାକରର ପ୍ରମାଣନ ପାଇବାପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଉଅଛି।
12	ସଂଶୋଧିତ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ନ ଥାଇ ଅନୁକୃତ ଖର୍ଚ୍ଚ	617.44	ଇଉଆଇଆଇପି ଏବଂ ଏମଆଇପି	ଓପିଡକୁ୍ୟୁଡି ସଂହିତାର ଧାରା 3.2.4 ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛି ଯେ ଯଦି ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପର ବ୍ୟୟ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟର 10 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହୁଏ, ତେବେ ବିଳମ୍ବ ନ କରି ଅତିରିକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ ପାଇଁ ଦକ୍ଷ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସଂଶୋଧିତ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ପାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ସମାକ୍ଷା ଦେଖିଲା ଯେ ଯଦିଓ କ୍ଷୁଆଇଆଇପି ଏବଂ ସାତଟି ଏମଆଇ ପ୍ରକଳ୍ପର ଖର୍ଚ୍ଚ ସଂଶୋଧିତ ଅନୁମୋଦିତ ମୂଲ୍ୟର 10 ପ୍ରତିଶତରୁ ଅଧିକ ହୋଇଛି, ମାର୍ଚ୍ଚ 2021 ସୁଦ୍ଧା ସଂଶୋଧିତ ପ୍ରଶାସନିକ ଅନୁମୋଦନ ମିଳିପାରି ନାହିଁ ।
ମୋଟ		2,203.84		

(ଉତ୍ସ: ଅତିରା ଦ୍ଵାରା ସଂକଳିତ)

ଉପର ସଂକ୍ଷେପରେ ଯେପରି ଦର୍ଶାଯାଇଛି, ପାଣ୍ଡିର ଉପଲକ୍ଷ୍ମତା ସତ୍ତ୍ଵେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ ନ ହେବା କାରଣରୁ ନମୁନା ଯାଞ୍ଚ ହୋଇଥିବା ପ୍ରକଳ୍ପ ଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ବିଚଳିତ ହୋଇଥିଲା । ଯେହେତୁ ପାଞ୍ଚଟି ପରାକ୍ଷା ଯାଞ୍ଚ ପ୍ରକଳ୍ପର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କ୍ଲିୟରାନ୍ସରେ ବିଳମ୍ବ, ସାଇଟ ହସ୍ତାନ୍ତର ଇତ୍ୟାଦି କାରଣରୁ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଥିବା ପାଣ୍ଡି 2014-20 ମଧ୍ୟରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରି ପାରି ନଥିଲେ 842.98 କୋଟି ଟଙ୍କା ସମର୍ପଣ କରାଯାଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ନ ପାଇବା, ପାଣ୍ଡିର ବ୍ୟବହାର ବିନା ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଜମା ରଖିବା, ସିଭିଲ ଜମା ଆକାଉଣ୍ଟରେ ଅଗ୍ରାମ ଜମା ନ କରିବା, ସରକାରୀ ରାଜସ୍ଵ ହାସଲ ନ କରିବା, ଅଗ୍ରାମ ଅସୁଧା ଏବଂ ଅଯୋଗ୍ୟ ଦେୟ ପରି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସର୍ବମୋଟ 2,203.84 କୋଟି ଟଙ୍କାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମ୍ମିଳନୀ ସମୟରେ (ଅଗଷ୍ଟ 2021) ପ୍ରମୁଖ ସଚିବ, ଡିଓଡକୁ୍ୟୁଆର ଉପରୋକ୍ତ ଆର୍ଥିକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ସହିତ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ପୂର୍ବରୁ ନିଆଯାଇଥିବା କେତେକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକ ଉପରୋକ୍ତ ସାରଣୀରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ।

ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ଉପରେ ବିଭାଗ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ନଜର ରଖିବା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅନିୟମିତତା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥିର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସୁପାରିଶ:

- ଜଳସେଚନ ପ୍ରକଳ୍ପର ଆର୍ଥିକ ପରିଚାଳନା ଉପରେ ବିଭାଗ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ନଜର ରଖିବା ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ଅନିୟମିତତା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହୀ ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାୟିତ୍ଵ ସ୍ଥିର କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ।